

ÜZÜNTÜ VE TASAYI GİDEREN DUÂ

[Türkçe]

دعاء ذهاب الهم والحزن

[باللغة التركية]

Muhammed Şahin

محمد شاهين

Tetkik eden: Ümmü Nebil

مراجعة: أم نبيل

Rabva Senti İslâmî Dâvet Bürosu

المكتب التعاوني للدعوة وتوعية الجاليات بالربوة بمدينة الرياض

1428 - 2007

islamhouse.com

Abdullah b. Mes'ud'dan -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

((مَا قَالَ عَبْدٌ قَطُّ إِذَا أَصَابَهُ هَمٌّ وَحَزَنٌ: اَللّٰهُمَّ اِنِّي عَبْدُكَ، وَابْنُ عَبْدِكَ، وَابْنُ اُمَّتِكَ، ناصِيتِي بِيَدِكَ، مَا ضُرَّ فِي حُكْمِكَ، عَدْلٌ فِي قَضَاؤُكَ، اَسْأَلُكَ بِكُلِّ اِسْمٍ هُوَ لَكَ، سَمَّيْتَ بِهِ نَفْسَكَ، اَوْ اُنزَلَتْ فِي كِتَابِكَ، اَوْ عَلَّمْتَهُ اَحَدًا مِنْ خَلْقِكَ، اَوْ اسْتَأْثَرْتَ بِهِ فِي عِلْمِ الْغَيْبِ عِنْدَكَ، اَنْ تَجْعَلَ الْقُرْآنَ رِيْعَ قَلْبِي، وَتُوْرَ صَدْرِي، وَجِلَاءَ حُزْنِي، وَدَهَابَ هَمِّي اِلَّا اَذْهَبَ اللّٰهُ عَزَّ وَجَلَّ هَمَّهُ، وَابْدَلَهُ مَكَانَ حُزْنِهِ فَرَحًا، قَالُوا يَا رَسُوْلَ اللّٰهِ! يَنْبَغِي لَنَا اَنْ نَتَعَلَّمَ هٰؤُلَاءِ الْكَلِمَاتِ؟ قَالَ: اَجَلٌ، يَنْبَغِي لِمَنْ سَمِعَهُنَّ اَنْ يَتَعَلَّمَهُنَّ)) [رواه أحمد وصححه الألباني]

"Bir kula herhangi bir üzüntü veya tasa isabet eder de: Allahım! Ben senin kulunum. Erkek ve kadın kullarının çocuğuyum. Alnım (kontrolüm) senin elindedir. Benim hakkımda senin hükmün geçerlidir.Senin, benim hakkımdaki takdirin adâlettir. Kendini isimlendirdiğin, Kitabında indirdiğin, kullarından birisine öğrettiğin veya katındaki gayb ilminde kendine has kıldığın sana âit her isimle: Kur'an'ı, kalbimin baharı, göğsümün nûru, hüznümün ortadan kalkması ve kederimin gitmesi (için vesile) kıl(manı isterim), derse, Allah onun hüznü ve tasesını alır ve bunların yerine sevinç verir." diye buyurdu. Bunun üzerine sahâbe: "Ey Allah'ın elçisi! Bu sözleri öğrenmemiz gerekmez mi? Diye sordular. Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- de: "Elbette ki, bu sözleri işitenin onları öğrenmesi gerekir." buyurdu.¹

Hadisi şerif, gerek marifet, gerek tevhid ve gerekse kulluk konularını içeren bir hadistir. Burada kulun: "Ben senin kulunum, erkek ve kadın kullarının oğluyum." diye duâ etmesi, baba ve analarını ve atası olan Âdem ve Havva'ya kadar giden nesli içerir.Bu duâda bir yakarış ve Allah Teâlâ'nın huzurunda olduğuna dâir bir yalvarış bulunmaktadır. Bununla beraber kendisinin ve atalarının, yaratanın kölesi olduklarını da haykırmaktadır.

Köleye de efendisinden başkasının kapı açmayacağı, ondan başkasının ikram ve ihsanda bulunmayacağı ve şayet efendisi kölesine bakmaz ve onu ihmal edecek olursa, kölenin bu durumda helâk

¹ Hadisi İmam Ahmed rivâyet etmiş (1/391), Elbâni de: "hadis sahihtir" demiştir.

olacağı ve kendisine kimsenin destek çıkmayacağı hatta çok ezilip helâk olacağı anlatılmaktadır.

İşte söz konusu bu itirafın altında şunları haykırılmış oluyor:

"Bir an dahi olsa sana olan ihtiyacımdan beni ayırma. Senden başka sığınağım yoktur. Kölesi olduğum efendimden başkasına da sığınmam."

Şüphe yok ki bu itirafta da, efendisi olanın, terbiye eden, işleri evirip çeviren, emreden ve yasaklayan olduğu ortaya çıkmaktadır. Hiç kuşkusuz ki bu, kölenin yapacağı iş değildir. Bilakis hür olan efendilerin yapacağı iştir.

Kullara gelirse; bunların yapacakları da ancak ibâdettir. Nitekim onlar itaat eden kullardır.

Şu âyetlerde olduğu gibi Allah Teâlâ, onları kendisine nispet etmiştir:

Zu t sr qpo n ml k j [

[سورة الحجر الآية: ٤٢]

"Sana uyan azgınlardan (kâfirlerden) başka, (mü'min) kullarımın üzerinde senin hiçbir nüfuzun yoktur."¹

[وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا © خَاطِبُهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا

سَلَامًا ﴿٦٣﴾] [سورة الفرقان الآية: ٦٣]

"O çok merhametli Allah'ın (has) kulları onlardır ki, yeryüzünde tevâzu ile yürürler ve câhil kimseler kendilerine laf attığı zaman "selâm" derler (geçerler)."²

Her kim onlara zulmedecek olursa, bilmeli ki onlar, Rab ve Kahhar olan Allah Teâlâ'nın kullarıdır ve O'na nispet edilmişlerdir.

Tıpkı evlerin O'nun mülküne; Mescid-i Haram'ın kendisine nispet edilmesi, devenin kendisine izâfe edildiği, cennetin ve Rasûlünün kulluğunun kendisine nispet edilmeleri gibi.

Şu âyetlerde böyledir:

¹ Hicr Sûresi: 42

² Furkan Sûresi: 63

[وَإِنْ] نَزَّلْنَا عَلَيَّ عَبْدَنَا فَأَتَوْا بِسُورَةٍ مِّن مِّثْلِهِ ۚ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ

[سورة البقرة الآية: ٢٣] Z ﴿٢٣﴾ صَدِّقِينَ

"Eğer kulumuza (Muhammede) indirdiğimizden (Kur'an'dan) şüphe içinde iseniz, haydi onun gibi bir sûre getirin. Allah'tan başka güvendiklerinizin hepsini de çağırın; eğer doğru sözlü kimseler iseniz." ¹

[! " # \$ % & ' () * + ,]

[- . / 0 1 2 3 4 5 6 7] [سورة الإسراء الآية: ١]

"Kulunu (Muhammed'i) geceleyin, Mescid-i Haram'dan kendisine bazı âyetlerimizi göstermek için, etrafını mübârek kıldığımız Mescid-i Aksâ'ya götüren Allah, her türlü noksan sıfatlardan münezzehtir. Şüphesiz ki her şeyi hakkıyla işiten, hakkıyla gören Odur." ²

[P Q R S T U V W X Y Z] [سورة الجن الآية: ١٩]

"Allah'ın kulu (Peygamber) kalkmış O'na duâ ederken, neredeyse (cinler) onun etrafında keçe gibi birbirlerine geçeceklerdi." ³

¹ Bakara Sûresi: 23

² İsrâ Sûresi: 1

³ Cin Sûresi: 19